

SZERKESZTŐI IRUDA

Beimagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona | Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. | 16 korona | 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Mi a különbség?

— Két cikk. —

I.

Mióta az Ugron Gábor vezérlete alatt csoportosult függetlenségi és 48-as képviselők kiváltak az anyapártból, s „negyvennyolcas párt” név alatt külön pártot alkottak, az országban lévő elvtársaink körében nem szűnik meg a töprengés azon kérdés fölött, hogy tulajdonképpen mi különbség van hát az ekként két részre szakadt pártárványlat között?

Természetesen nem hiányoztak konkolymintok, a kik a párttagok egyrésztének tájékoztatásánál roszhiszeműleg kizsákmányolva, iparkodtak elhitetni a könnyenhiwó néppel, hogy a két pártárványlat között elváltatásból származó széles ür távolság. Sőt nem hiányoztak roszlelkű rágalmozók, a kik Ugron Gábort és köréje sereglett barátait egyenesen hitehagyottsággal vádolták.

Ez idő szerint az Eötvös Károly vezérlete alatt álló „függetlenségi és 48-as” — valamint az Ugron Gábor vezérlete alatt alakult „negyvennyolcas párt” között egyáltalában semmi elvi különbség nincs.

Közjogi tekintetben mi ép úgy, mint „függetlenségi” elvtársaink, az ugynevezett perszonál unió alapján állunk, vagy is, nem ismerünk el Ausztriával semmi egyéb közösséget, mint azt, hogy egy és ugyanazon uralkodó jogára alatt élünk, s e kapocs erejénél és természeténél fogva hivatra és kötelezve érezzük magunkat egymást minden kültámadás ellen, egyesült erővel, kölcsönösen védelmezni; esetleg támadó háborút is közös erővel kezdeni és folytatni. Viszonyunk e szerint Ausztriával nem egyéb, mint a legszorosabban értelmezett véd- és dac szövetség.

De a szövetség mellett a magyar állam önállóságát és függetlenségét, a maga teljes integritásában, mi is ép úgy fentartani kívánjuk, mint függetlenségi elvtársaink.

Ép úgy mint ők, mi is követeljük az önálló magyar kadsereget, a külön vámterületet, az önálló bankot, a külképviseletben állami különállásunknak kifejezésre juttatását.

Ehez képest ép úgy, mint függetlenségi elvtársaink, nem ismerjük el az ugynevezett közös ügyeket, eltörölni kívánjuk a közös kormányt, és eltörölni kívánjuk a — delegációt.

Belügyi kérdésekben programmunk szintén azonos a függetlenségi pártval. Mi is fenn akarjuk tartani a választási rendszert; nem megnyirbálni, hanem kiterjeszteni, fejleszteni kívánjuk az önkormányzatot a vármegyékben és községekben egyaránt, s követeljük mindazon biztosítóknak intézményszerű létesítését, melyek a közszabadságot az államhatalom mindenhatóságával szemben megoltalmazai hivatvák.

És követeljük a parlamenti választások tisztaságának biztosítását választási ügyekben a legfőbb ítélőszék, a magyar királyi kuria bíróságát, hogy tápái stiklik többé elő ne fordulhassanak s ha mégis előfordulnának, méltó megtorlásban részesüljenek. De nem olyan megtorlásban, hogy a bűnösöket soha be nem hajtható pénzbiarságra ítéljék, hanem olyanban, mely méltó a bűnhöz s mely a tömlőben jelöli ki helyét azon gonosztevőknek, kik a nép legszentebb alkotmányos jogából csúfot üznek, s a közvélemény hamisítatlan megnyilvánulását csellel vagy erőszakkal megakadályozzák.

Ime, ezekből nyilvánvaló, hogy programmunk, függetlenségi elvtársaink programmjával, elvi tekintetben, szóról-szóra azonos.

Hogy ennek dacára mégis ki kellett válnunk az anyapártból — ennek oka az eljárási mód, vagy is a követendő taktika tekintetében való nézeteltérés.

Az eljárási mód tekintetében a delegációban való részvételre nézve merült fel nézeteltérés a két pártárványlat között.

Sz. L.

Quod non.

Lapunk tegnapi számában táviratilag említett tettünk a P. N. érdekes cikkéről. A cikknek érdekesebb részei a következők:

Wekerle csak most látja tisztán a helyzetét. Nemokára mások is tisztán fogják látni. Azok után, amiket Wekerle mint miniszterelnök az első örömnapi alatt enuncziált, nem alaptalan a fölteszés, hogy Wekerle nem idegen attól a gondolatától, hogy egyelőre összhangban maradnak Apponyival, hogy rövidebb vagy hosszabb idő múltán, egyesülhessen vele. A kalkuláció következtetés: A szabadelvű párt s az abból alakult kormány csak két esetben szilárdulhat meg. Vagy keresztül viszi egyházpolitikai programját, legyőzve a főrendiházat, s ez

esetben a nemzeti vívmányok harmadsorban kerülhetnek; vagy tényleges nemzeti vívmányokat tud felmutatni, s ez esetben ha nem is győzi le de megfélemlíti, a klerikálisokat s módot talál a tisztességes kibontakozáshoz. De sikertelen egyházpolitikai harcot küzdeni nemzeti aspirációk ellen is küzdeni sikertelen egyházpolitikával, ez az, ami lehetetlen. S ez a lehetetlenség az, melynek komor tudatával tért vissza Wekerle Bécsből Budapestre.

A bécsi hangulat a nemzeti vívmányokkal szemben ma sokkal merevebb és visszataszítóbb mint bármikor. Wekerle talán meg akarta kísérteni ezeket nézve az alkalmas formákat megtalálni és a túlzott ellenszenvet eloszlatni: de gyorsan tapasztalnia kellett: hogy a talaj erre nézve a legkedvezőtlenebb. Quod non! ez lenne a válasz még a magyar udvarra nézve is; pedig az igények nem terjednek ki az udvartartás megosztására, (holott a külön civilista erre is feljogosítaná Magyarországot), hanem a külső képviseletre. A többről pedig nem is lehet beszélni.

Tiszáék semmi áron nem akarnak nyílt összefüggést, mivel attól félnek, hogy ama válság, mely kitörne, gróf Zichy Nándort emelné kormányra, s ez esetben az ellenzéki fővezérség nem Tiszáéknak jutna, hanem Apponyinak. Vagy pedig, ha gróf Zichy Nándor nem tudna kabinettet alakítani, akkor Apponyival kellene tárgyalnia a koronának s ettől Tiszáék még jobban félnek.

A mily tüzesek voltak tehát Tiszáék a kötelező polgári házasság követelésében Szapáry bukásakor: oly engedékenyek és simák lesznek minden újabb összefüggés közeledtén. Ezt a főrendiházi vezérferfiak is tudják, s nem is fognak késmi, hogy kihasználják. Állandóan gyengíteni fogják a kormányt és a szabadelvű pártot; de nem fogják megbuktatni, s töltik telhetőség nem fogják engedni, hogy Apponyi által bukják meg.

És ha minden úgy menne, mint a hogyan a bécsi és pesti urak kiezkalkozzák, akkor bizonyosra lehetne venni, hogy:

Nem lesz polgári anyakönyv;
nem lesz kötelező polgári házasság;
nem lesz magyar udvar;
nem lesz magyar katonai akadémia;
nem lesz választási reform;
nem lesznek szabadság-garanciák;
sőt talán a zsidó vallás recepciója sem fog keresztül menni; —
és mégis lesz engedelmes szabadelvű kormány;
lesz engedelmes szabadelvű többség;
és lesz pénz.

A róm. kath. klerus köréből.

Simor János hercegprímás az elkeresztelési kérdésben — mint annak idejében közöltük — a magyar püspöki kar megbízásából az apostoli székhöz fordult volt, utasítást arra nézve: lehet-e túrni, hogy a kato-

likus plébánosok a Csáky-féle rendelet meghagyásának engedelmességedjenek s vajjon Magyarországi püspökei a rendelet után élhettek a szentszék által a vegyes házasságok akadályát alól való felmentés iránt adott szabadságaikkal.

Az apostoli székhöz a pápa által megértesített tagadó határozatát Rampolla bíbornok közölte Simor János hercegprímással, a ki a bíbornok ide vágó négy levele közül kettőt az 1890. decz. 16-án tartott püspöki konferencián ki is osztott, de a papsággal soha sem közölt, sőt a midőn a két levelet a Magyar Állam publikálta, megbotránkozásal nyilatkozott a levelek közléséről s kijelenté, hogy ez által a közlés által a leveleket közlőeknek nem tekinthet.

A hercegprímás ezzel az ismeretes „királyi üzenetnek” akart eleget tenni, a melyben a főrendiházi elkeresztelési vita elmaradásának a okajása volt kifejezve, s nyilatkozatában világosan megmondta, hogy a püspöki konferencia épen az ő, „magasabb meghagyás folytán történt” indítványára egyhangual a levelek további titokban tartását határozta el.

A mi Simor János főpásterkodása alatt nem történhetett meg, az elkeresztelési kérdésben a római határozatok kihirdetése a Magyar Állam szerint most megtörtént, még pedig a mostani püspöki konferencia megállapodása alapján szóbelileg eszközölték a központba hívott esperesek által, úgy, hogy a római határozatokról ma már majd minden egyházmege papságának hivatalos és így kötelező erővel bíró tudomása van.

Ezzel az intézkedéssel egyidejűleg, a mely az elkeresztelési kérdést teljesen elére állította, dr. Schopper György rosnai püspök idevágó pásztorlevele nyilvánosságra is jutott. A püspök ebben a pásztorlevelében az elkeresztelési ügyre vonatkozó római határozatok kihirdetésének a tényén kívül részletebben foglalkozik a polgári házasság kérdésével, de a vallásszabadságra és a zsidó vallás recepciójára vonatkozó egyházpolitikai kérdéseket nem érinti.

Panama-botrány.

Páris, jan. 5.

Mohrenheim megvesztegetése.

Párisi levelezőnk től az éjjeli órákban távirják, hogy Mohrenheim párisi nagykövet is belekerült a Panama-hűsők gárdájába. Az a kétszáz ezer frank, mely Rouvier volt pénzügyminiszter nyakát szegte, Mohrenheim zsebébe vándorolt. Maga Rouvier, kit még ma is becsületes embernek szeretnek tartani, fedezte fel a titkot s a felfedezés nagy politikai jelentőségét s kinos hatását az a két

minisztertanács bizonyítja legjobban, melyet ma tartottak Párisban. A váratlan fordulat politikai jelentősége abban áll, hogy Mohrenheim ur volt egyik főttényező az orosz-francia közlekedés előmozdításában. Az orosz barátságot tehát, mely szinte gyermekek örömet okozott a francziáknak, meg kellett fizetni és a borraival, ugylásnak, Mohrenheim ur vágta zsebre. Rouvier vallomásaának arczpirító szégyenében a pétérvári szövetség is osztozkodik. Pétervárról igen megbotránkozó hangok hallatszóttak a Panama-botrány miatt, a császár maga mondta a legkeményebb ítéletet s ime most meghatalmazott párisi miniszteréről is lehullott a lepel. Most már nem vehetnek semmit egymás szemére, a világ pedig bepillantást nyer abba a műhelybe, melyben az orosz-francia barátságot kovacsolták.

A szenzációs távirat így hangzik:

Páris, jan. 4.

A kormány körében óriási a konsternáció. Ugyanis Rouvier, a bukott pénzügyminiszter, hogy magát megvédelmezze, elárulta a vizsgáló bírónak, hogy az általa fölvetett kétszáz ezer frankot a párisi orosz nagykövetség kapta. Ma e szenzációs ügyről két minisztertanács foglalkozott titkos ülésben. Rouvier nem akar hallgatni. Mohrenheim orosz nagykövet úgyne az ügynek eddigi legmegdöbbentőbb fordulat.

Nagy havazások országszerte.

Budapest jan. 4.

A tél borzasztó viharral lepte meg Magyarországon az új esztendő. Minden jel szerint el lehetünk készülvé rá, hogy a rendkívüli forgalmi akadályok miatt pár hét előtt átéljünk izgalmak ismétlődni fognak.

Az ország több vidékéről kaptunk távirati hírt arról, hogy sokatlanul erős hóvihár dühög a környéken, mely itt-ott házakat s embereket temetett már el. Kivált a Dunántúlról érkeznek efféle hírek. Ugy lát-szik Pozsony és Sopron megyének különösen kijutott a téli fergegéből, de Fiume környéke is nagyon megérzi az abnormis időjárást. A Karst-vidéke ugys nagyon ki van téve annak, hogy a téli hófúvások megnehezítsék rajta a vasuti közlekedést; most meg abban az itéleti időben, a melyről tudósítunk táviratoznak, lehetetlenné vált minden vonatjárás.

Táviratainkból következtetve, legnagyobb lehet a baj Sopronban és a vidékén. Sopronban már tegnap éjjel elkezdett havazni, még pedig oly viharral kezdődött a havazás, hogy rövid idő alatt méter magas hófúvások támadtak, melyek rohamosan növekedtek, emelkedtek.

Az éj óta folyvást szakadt a hó s az utcákkal reggelre teljesen járhatatlanná váltak. Ehhez hasonló szörnyű időjárásra nem emlékszik ott senki. Ma reggel két megfagyott embert találtak a leányfalvi úton; bevitték a szerezősteleneket a városba, de nem lehetett őket életre kelteni.

A reggeli vonatok Kanizsa, Bécs és

gyonnal bíró fiatal embert választani egy idősebb kelyett, a ki döllyős, nagyralátó és rendkívül széleséves.

A Stella saját szavait használva „Egy ötven éves férfihöz menni azt jelenti, mint ha az esélyei kevesebbet volna.” Azonban ő nem olyan véralakú, hogy cselekedetére az ilyenféle meggondolás hatással volna, főleg, midőn az a szándéka, hogy a tisztességes szegénységnek, s az azzal járó keserveknek véget vessen.

Most elvégre is, mi szegények vagyunk ámbár vidéki társaságokba járunk — s midőn egyszer véletlenül a Stella szabójának a számát megkértem, elcsodálkozott azon az összegben, a mibe évenként az ő ruhái kerülnek. És attól félek, hogy nem sokára még szegényebbek leszünk, ha az atyám kétségbeesett és általam csak félig értett mondati valóságának bizonyulnak és azok nem csupán csak a csüggedés és reménytelenség szomorú következményei.

Talán bölcsen cselekedett Stella, midőn elhatározta, hogy koros udvarlóját jobb lesz minél előbb elfogadni. Ha a pénz boldoggá tudja tenni, úgy bizonyval mindene meglesz, a mit szíve kívánhat; és addig—

Hirtelen félbe szakítom a tündősemet, midőn azt a szomorú tényt észreveszem, hogy senki sem hívott tánczra. Nem azért, mint-ha a zene elhallgatott volna, vagy mint ha a tánczosok kevesen volnának, a mi ilyen alkalmakkor néha megszokott történni, sem nem azért mert én egy pár terjedelmes alakú mátrona mögél vagyok a szemek elől rejtve. Azt kívánom, hogy bár úgy volna, mert akkor nem szégyenleném annyira magamat. — A zene még lelkesítőbb, mint volt eleinte, a férfiak kielégítő számmal jelentek meg és azok közül többen fiatalok, kelle-mesek, csinosak és szépek.

Én is fiatal vagyok, ha bár a szépség

AZ „ELLENZÉK” TÁRGYAJA.

1893. január 5.

Az élet küzdelméből.

(Rajkók Románia társadalmi és politikai életéből.)

Irta: VLAHACZA A.

Fordította: SZABÓ NÁNDOR.

II.*) Dinca.

Dinca ur huszezer franknyi évi jövedelemmel bír, van szép háza, előkelő származású felesége, s egy fia Párisban. Ime mire viheti az ember kitartással, szerencsével!...

Ezelőtt husz évvel napidíjas volt a tergovistei törvényszéknél. Mindig mókás, tréfás, emellett nagy szájhűs hazug ember volt. Később irnok lett, tanulásra adta magát s egy év múlva már kétezer paragrafust tudott könyv nélkül. Mozgékony, ügyes, behízelgő lévén, — bizonyára sokra viszi, ha politikai pályára lép vala.

Eleven, nyugtalan természetével hamar meguntta a törvényszéket, — beadta lemondását, s Bukarestben egy ügyvédhez si-mult, mint... ló-tó-futó. Sokat kopattatja a törvényszéket s jól értett a számlacsináláshoz.

Egy évi gyakorlattal teljesen beérte, elhatározta, hogy irodát nyit. Tírgovistében gyártották akkoriban az ügyvédek, ő is megvett egy ügyvédi oklevelet tizenkét darab aranyon. (E sorok szerzője is bir egy

ilyen okmánnyal, melyért hatvan frankot fizetett készpénzben s hatvanat váltóban.)

A Dénes-utczában egy kis házat bérelt ki, s kapuja fölfe szembeálló czégtáblát tetetett.

Ismerték őt a Dombocza környékbeli falusiak majdnem kivétel nélkül. Híre terjedt, hogy összeköttetései által földeteket osztogat-tathat ki a falusiak között.

Dinca ur természetesen minden lehetőt megtett, hogy ez a hír minél jobban elterjedjen, minél több hívre találjon.

Ime egy jelenet, mely ügyvédi pályája kezdetétől tavalyig. száz meg százszor ismét-lődhetett Dinca ur házában.

Reggel van. Dinca ur nyugtalanul, türelmetlenül sétál fel és le irodájában. Folyvást óráját nézi, s ismételten tekintet ki az ablakon... hirtelen visszahúzódik, s helyet foglal íróasztala mellett. Nehány percz mul-va belép egy szolgálo s jelenti:

— Valami falusiak...

— Jól van, várjanak.

A szolgálo kimegy, ő pedig gyorsan feláll, kinyitja az oldal-ajtót s sietve szól:

— Gyere már! készen vagy-e? siess!

Ugyanazon ajtón egy ügyes, jól meg-termett, zsinoros liberában öltözött ember jelenik meg, azt hinnéd, udvari lakáj.

— Helyes! Itt a levél-boríték. Menj most a konyhába észrevétlenül! 20 percz mul-va beléphetsz.

Hű szolgája, meg lévén szokva szerepét komolyan venni, eltávzik.

Dinca erre hirtelen hozzá lát egy cso-mó könyvhöz, kinyitogatja azokat, szétteríti

az asztalra, székre és a padlóra, — megkilenceli az ajtót s kiált:

— Lépjének be.

Aztán fontoskodva az asztalhoz ül, elő-vesz egy tollat, ránczba szedi homlokát s elmélyedve tekint a könyvekbe.

Az ajtó kinyílik, a falusiak belépnek; ő annyira van elfoglalva, hogy se nem hall, se nem lát. Nehány percz múlva felemeli szemét és észreveszi jelenlétüket.

— Ah! Jó napot! Nos, mi az újság atyafiak!

A falusiak elmondják ügyüket. — Az ügyvéd hallgatja őket, sohajtozik, ránczba huzza homlokát, majd ismét kiderül arca, előszámlálja az ügy nehézségeit, alkuba bocsátkozik velük, tetőtől talpig méregeti őket tekintetével, — ekkor egy, a falhoz támasztott bot nagy lármával zuhan le a padlóra — az ajtó kinyílik s a szolgálo jelenti:

— Az uralkodó inasa!

— Bejöhet!

A poszomántos liberás megjelenik, meg-hajtja magát s tiszteletteljesen átnyújtja a nagy sárga levélborítékot, melyet őt nagy pecsét díszít. — Az ügyvéd gyorsan feltöri a levelet; olvas, eldobja a papirost, s komoly hangon mondja:

— Jól van, mond meg ő felségének, hogy elmegyek. — Most épen dolgom van, de rögtön ott leszek.

Az inas alázatos hangon jelenti még, hogy az ebéd készen van s ő felsége kéri, hogy az ügyvéd urat, hogy ne késse. Ásítózva ismétli az ügyvéd néhányszor, hogy jól van, s a liberás eltávzik.

*) L. az „Ellenzék” 1892. 275 és 276-ik számát.

Győr felől több órai késéssel érkeztek Sopronba, délután pedig a győr-sopron-éberfúrti vasút egészen beszüntette a forgalmát. A vonalon a hó oly annyira megterhelte a síneket, hogy Győrből Sopron felé délután egyáltalán nem indulhatott vonat. A Sopronból Győr felé menő vonatot Eszterházyan megakadt, az éberfúrti vonatot pedig Kismartonban kénytelen volt felhagyni a továbbmenéssel. A déli vasut budapesti vonata szintén nem érkezhetett Sopronba s így ott ma még hírlapot sem kaptak az emberek.

Utóljára hagytuk szomorú krónikánkbán Budapestet, az ország fővárosát.

Az eget egész nap sűrű szürke felhő takarta. A napnak egyetlen sugaracskáját sem bocsátva át magán. Reggel január havához képest elég kellemes idő volt. Szinte langyos volt a szél, a mely lengedezett, apró hópelvéket szórva a járó-kelők arcába.

Dél felé egyszerre valóságos zimankó támadt. Éles, metsző hideg szél zugta végig a főváros utcáit, magas tornyot rakva itt-ott a háztetőkről lezúdított s az utról felkavart hóból.

Az ország határán túl is nagyon sok bajt okozott a rendkívüli havazás. Tudósításainkat a következőkben foglaljuk össze:

Bécsben tegnap óta folyvást esik a hó s a bécsujhelyi—szombathelyi, szombathelyi—kőszegi, laibach—triesti, Szt.-Péter—flumei fume—kamerti, triesti—helpeljei, hainburg—brucki és ehenfurth—soproni vasutvonalakon a hóvihar miatt szünetel a közlekedés. Magában az osztrák fővárosban már múlt éjjel oly sűrű hó fedte az utcákat hogy a gyalogközlekedés is meglehetősen akadályokkal járt. Erős északi szél dühöngött egész éjjel, a mely a havat a háztetőkről lefújta. A hólapátolók valamennyi kerületben dolgoztak csak nagy erőfeszítéssel voltak képesek az utcái átjárókat szabaddá tenni. A lovonatu kocsik közlekedése rendkívül meg volt nehezítve. Dél-éltől tíz óráig tartott, amíg az utcákat annyira megtisztították, hogy a járművek szabadon közlekedhettek.

Hogy mily nagy hóesés volt, mutatja az, hogy a város 4000, a bécsi lövönatu társaság 2500, az új bécsi lövönatu társaság pedig 1090 embert foglalkoztatott a hólapátolással, az egyes kerületekben 3600 hólapátoló dolgozik, összesen tehát 11000 ember Bécsben a hó eltakarásával, nem számítva a házmestereket, a kiknek kötelességük a havat a házak előtt elapátolni. Minthogy a hóesés folyton tart, valószínű, hogy nagyobb közlekedési akadályok is lesznek úgy az utcákon, mint a vasuti vonalakon.

Pozsonyban egész nap borzasztó hóvihar volt. A rossz időt az tette még elviselhetetlenebbé, hogy valósággal szibériai hideg váltotta fel az eddig még tűrhető téli időt. Az erős szélvihar több felat bedöntött, a hó szörnyű sulyát sok házról a tetőt is lerántotta. Az utakon a közlekedés lehetetlenné van téve s még a gyalogjárók is alig mozdulhatnak ki a házból.

A magyar állam háztartása a 40-es években.

Jelenben midőn fél ezer millió évi állami bevételről beszélünk s ugyanannyi kiadásról, nem lesz érdektelen, ha feltüntetem az olvasónak Magyarország régebbi bevételeinek s kiadásainak rövid táblázatát.

Legelőbb is, az ország jövedelmeiről sem az országgyűlés számolt nem kért, sem a kormány számolt nem adott. A jövedelmek hová fordítása egészen a korona kényére volt bízva. De a jövedelmek megállapítása, a hadi adó kivételével (ennél is az adó tárgyakat a kormány állapította meg), — szintén, ha

adománya meg volt tagadva tőlem. Miért, oh, miért vagyok arra kárhoztatva, hogy a többieket nézve csendesen itt üljek a helyett, hogy valamelyik korombeli leánnyal, ki velem együtt szintén petrezselymet árul kedvem szerint keringőzöm? Miért kell megvárnom míg valamelyik férfi — oh, a megsejtesztelés ez óráiban mennyire gyűlöltöm őket, mindnyájukat, a legkisebbikétől kezdve a legmagasabbikig — kegyeskedik hozzám járni és szeplőm s veres hajam daczára a karját nyújtja? Ez megálázó; és azok az ünnepek teremtéseket tudják a hatalmukat.

Ha Leleczger Wilfred el nem hívott volna, mind ez ideig tánczos nélkül maradtam volna; és én nagyon jól tudom minő érzés indította arra, hogy velem táncoljon — Listowel Norát más valaki hívta el, s tánczosné körül nézve, kétségtelen, hogy szemem az én szomorú arczom nyugodtak meg, megsajnálta, mert mindig jó szívű volt, s egyenesen hozzám jött.

Anyi bizonyos, hogy ő szíveségből tánczolt velem; de jó példáját követni senki sem értett hajlandóságot.

Az anyám rám néz, már előre képzelem azt a kellemes és vidám társalgást melyben részesít mihelyest egyedül leszünk. De érzem, hogy az a szomorúság, mely mindegyre erővel vesz rajtam, és a szívemet oly csúdalatosan elnehezíti, valami sokkal mélyebb érzésből támad, mint a mostani kellemetlen helyzetem tudatából. Úgy érzem, mint ha valami nagy szerencsétlenségnek a sötét árnya lebegne felettem.

A Stella koros udvarlója most nyújtotta karját a testvéremnek. Vajjon a virágházba mennek és a fontos kérdés végre el lesz döntve? Vajjon Stella Davenport Courti Davenporté lesz-e, s párisi tolettéjének a pompájában eljön-e látogatába hozzánk Northcoteba? Elegendés hintója megszégyeníti a mi ócska kocsinkat, és az anyám el lesz ragad-

némikben törvénytellenesen és az ország sérelmére is, leginkább és legnagyobb részt a kormány műve volt. Így például: a só ára országgyűlésen kivül is emeltetett, a harminczad vagy határvám díjak önkényesen az országgyűlés befolyása nélkül lettek megállapítva, a zsidó türelmi adó egészen önkényes volt és ép azért annak beszedésében a törvényhatóságok közre sem működtek.

Ma tudomásul bírunk minden krajczár bevételeiről és kiadásról, ismerjük legalább az összállamot érdeklőleg, hazánk pénzügyi viszonyait minden ízében. A 40-es években jól tudták és ismerték az egyenes adókat, u. m. hadi adót városi adókat, egyházi segélyt, zsidó türelmi adót, de csak annyiban a mennyiben, tudatott és adóknak kivett mennyisége, de azok tetteleges hozadéka már ismeretlen nagyság volt, amennyiben erről hivatalos kimutatások nem léteznek.

Az adó megszavazása egyik országgyűléstől a másikig vagyis 3 évre történt azon óvás és kikötés mellett, hogy a karok és a rendek behatásért szavatosságot nem vállalnak, valamint egyik adózó a másikat fizetni ne tartózzék, és a megajánlás hatályát veszítse, ha az országgyűlés a törvényes határidőre, 3 éven belül, össze nem hívatik, fennmaradván az ugyanon összehívott országgyűlésnek intézkedési joga. Az adó megszavazása a királyhoz intézett felirathat törént; törvénybe az nem iktatott.

Az adót viselni tartoztak a nem nemesek, 1836 óta a jobbágyi telket bíró nemesek is, továbbá a szab. kir. városok és szabad kerületek polgárai. Közjoguk szerint a szabad kir. városok és szabad kerületek testületileg nemesek; de a polgárok mint személyek, a nem nemesekhez tartóznak. Ezen közbizalmi felfogásnál fogva történt azután az, hogy a szab. kir. városok polgárai nemcsak a jobbágyságot terhelő adókat tartoztak fizetni; de hozzájárulni tartoztak azon önkéntes ajánlatokhoz is, a melyeket a nemesség vállalt magára, vagyis a városi polgár fizette a jobbágy és fizette a nemes adóját. Különben a szab. kir. városok mint önálló földbirtokosok szerepeltek. Birtokaik és ezen alapuló jövedelmek nem estek hadi adó alá.

Hosszas ne legyenek, egyenest az állam bevételeire térek — e bevezetés után — rá. Dr. Wildner Ignác, ki az 1840-ik év váltótörvény szerkesztésében közreműködött és ebbeli érdemeiért honfiasított is: „Ein Haupt hindernis des Fortschrittes in Ungarn“ című művében az 1840-ik évi terjedő 10 évi középszámítás szerint következőkben állapítja meg Magyarország országos évi tiszta bevételét a százaz számok kihagyásával.

Egyenes adók:

1. Katonai adó	3,935,000 ft.
2. Kamarai adó Horvátországban	95,000 „
3. Kir. városok kir. adója	37,000 „
4. Toborzási adó	75,000 „
5. Pótlék a m. kir. testőrsereg fenntartásához	104,000 „
6. Zsidók türelmi taksája	84,000 „
7. Subsidium ecclesiasticum	63,000 „
Összesen:	4,397,000 ft.

Indirekt jövedelmek:

1. Harminczadi jövedelem, külföld-osztrák tartományokban	1,418,000 ft.
2. Vámföldjévedelem katonai végjévedelem	438,000 „
3. Vámföldjévedelem a kölcsönös közlekedésben	1,057,000 „
4. Só	5,046,000 „
5. Díjak	119,000 „
6. Lottó	260,000 „
7. Posta	116,000 „

tatva, és sirni fog kedvencének a boldogsága felett; és az atyám távollétében rajtam kívül nem lesz senki aki hibáim és hiányaim elősorolását hallgassa.

Látom magamat megöregedni — valóságos vén leány leszek szürke hajjal és macskák iránti szenvedéllyel. Azzal fogom az időmet tölteni, hogy anyámnak én olvasom fel az újságokat, anyámnak csinos kis fűköteket csinálók, s a közelinkben levő cottsageokban teszek látogatásokat. Nem leszek többé „Gerti“ — hanem „Esmond kisasszony“; és az emberek talán becsülni fognak, ha bár nem szeretnek.

Gyermekek képzelődéseim, bohókás álmaim mint egy varázsló pálcájának az érintésére eltűntek amint szemeim hirtelen az anyám arcán nyugodtak, s a remélt kifejezést látták azon.

A következő pillanatban tudtam, hogy Stellát is az anyámhoz hívták és akkor mind a hárman ott hagytuk a zenét és a vidám hangokat, s az öltözködés gyorsan vettük magunkra a felöltőinket.

Mialatt a csarnokban állottunk, Leigh-tonné mély részvétellel közelített hozzánk, valamint mondott anyámnak, mire annak a könnyei még inkább megerednek.

— Anyám, mi történt? — kérdém, kezemet a karjára téve. Mi történt?

— Édesem az atyádnak van valami baja — mondja Leigh-tonné, magára vállalta, hogy beszéljen, miután az anyám nem látszik engemet észre venni. Az öreg kocsisok azt mondja, hogy az atyád beteg, amiből nagyon kevés felvilágosítást akar adni. Én azt gondolom, hogy fél az anyátokat megijeszteni — tévé utána oly lassu hangon, hogy rajtam kívül senki sem hallotta. Édes Gerti, én attól félek, hogy nálatok komoly baj van.

— Az atyám? Ő nem volt otthon! —

8. Salétrom és puszkapor	180,000 „
9. Kamarai uradalmak	1,683,000 „
10. Bányák	277,000 „
Összesen:	10,594,000 ft.

Különös jövedelmek:

1. Adalék	16,000 ft.
2. Fiskalizások	91,000 „
3. Megfúrt papi javadalmak	98,000 „
4. Rendkívüli jövedelmek	93,000 „
5. Deperditák	632,000 „
6. Adományozott kir. jószágok 5 százaléka	484,000 „
Összesen:	1,414,000 ft.

Wildner Ignác kimutatása után, az ország 16—17 milliónyi évi tiszta jövedelemmel bírt.

A belügyminiszter fordított kiadások, egy 1846-diki hivatalos kimutatás szerint:

1. Pénzügyi hatóságok	229,652 ft.
2. Fiskalizások	23,703 „
3. Pénztárak	27,409 „
4. Külföldiek	82,540 „
5. Igazságügy	311,572 „
6. Politikai közigazgatás	569,572 „
7. Számvetőségek	147,200 „
8. Udvari kancellária	264,417 „
9. M. udvari számvetőség	43,780 „
Összesen:	1,700,155 ft.

E kimutatásból látható, mely hivatalosan állított össze, s nem a fennebb említett írótól van közölve, hogy az állam jövedelmeiből az ország anyagi és szellemi előmenetelére semmi sem lett fordítva, és ha lett is talán valamely összeg a czélokra, a külföldiek rovataiban kiadva, az a semmivel határos, — mert hiszen ezen rovat csak 82,540 forint szerepel. De egyéb kiadások is gyengén szerepelnek, amit fennebb feltüntetünk. Az állam 16—17 millió bevételéből, közszükségletre kiadott 1,700,155 ft. Ellenben Wildner, az állam bevételeit 16,405,000 ft-ra tévé, — ezen többi összeg ment az udvartartásra, mely akkori időben 3 millióban került a monarchiának, a miből Magyarországra esett 1,500,000 forint. Állandó katonaságra Magyarország fizetett évenként 7 milliót. E két tétel meg 8,500,090 ft-ra. A többi 6 millió s pár száz ezer fordítottatott — osztrák adósság fizetésére.

Ime időhözba sorozva a 40-es években szerepelt magyar állami bevétel s kiadásokról táblázat.

Csoda-e, ha országunk elmaradt s Széchenynek is alig sikerült az ország regenerálása? A nagy hazafi agítáta nemesség adóztatása érdekében, kétségbe esve fejtegette a nemzetnek — elmaradásunkat. Arra kérte a nemességet, hogy bár legalább házi adó címen, vállalon magára 3 milliót, illetve ennyi összegig adóztatása évenként megadja, a mit közgazdasági-kultur czélokra fordítanak. Kossuth is segélyre ment Széchenynek, az indítvány 47-ben érvényre is jutott.

A minisztériális rendszer életbe lépte után minden megváltozott, a közzadás elvénél fogva, Magyarország állami bevétele egyszerűen 68 millióra nőtt fel, miként ez Kossuth pénzügyminiszter beszédéből olvasható, midőn a költségvetést beterjeszté 1848. július havában.

Mivé felett volna hazánk azonban 48 előtt is, ha a mit osztrák adósságba fizetett évenként a magyar kormány, kultur-közzadásai czélokra fordítat. Ausztria eladódva Magyarországra hártotta terheit is részét, a nélkül, hogy kölcsönösség fejében tett volna valamit az ország felvirágzása érdekében. Hiszen József császár megmondta már: Magyarország Ausztria gyarmata! . . . Politikai okokból Ausztria adósságából sok száz milliót magunkra vállaltunk újabb időben, de akkor

a magyar kormány jóhiszeműségén mult s az országos rendek vakságán, hogy a szegényes évi bevétel jó nagy része is, osztrák zsebbe vándoroljon.

Ü. L.

A budapesti honvédménház.

Édes bácsi! hiába sarkal, ma még nem tudok önnek tiszta, éles körvonaltu fotográfiát készíteni a menedékházról.

Pereg az idő. Közel három hónapja, hogy csak úgy bepillantottam oda, egy félóra. Azóta a sok baj lemosta a színeket, s csupán körvonalak azok, a mivel alább szolgálók.

Okt. 8-a volt. Lombhullás ideje. Mind a mellett kellemesen lepatt meg a fákkal beárnyékoló tágas parkszertű udvar, mely a sétatára és kellemes szórakozásra kiválóan alkalmas és a melynek közepén van a palotaszertű emeletes épület, a honvédek menedékháza.

Az épület homlokzatán ott vannak azoknak a vármegyéknek a címerei, a melyek hozzá járultak a menház építésének költségeihez.

Fájnalom, nincs meg mindeniknek a címere, pedig nem lenne szabad hiányozni egynek sem.

Még szemügyre sem vehettem jól az épületet kívül s már egy olyan látvány tártul fel előttem, a mi kellemetlen benyomást keltett.

Olyan milimári féle, deszkafelület durva szerkeze fektetett egy beteg honvéd bajtársát. Nagyon rosszul nézett ki és fájdalmasan nyugtolt. Nehány bajtárs részvétellel fogta körül a kocsit s vigasztalta a beteget, hogy majd nemsokára visszatér egészségesen.

Egy néhány menedékházi férfi szolga buta, közömbös arczaal és suttogó szóval annak a véleménynek adott kifejezést, hogy nem látja meg ez az öreg többé a menedékház falait. Két asszony igaz részvétellel volt az öreg iránt, egyik fel is ült a bakkra s a szegény honvéddel elhaltatott. A beteg a midőn a kocsit elindult, kezével bágyadtan intett bucsut a bajtársainak, reájuk s a menedékházra olyan fájó tekintet vetett, a mit nem tudnék elfelejteni soha.

Ez a szomorú jelenet, mielőtt még belepertem volna, megmagyarázta, nekem, hogy ebben az épületben kórház, vagy betegek számára berendezett szoba nincsen.

Bevezettek a parancsok szobájába, mely az meletlen van.

Cserey Ignác ezredes betegesen feküdt. Mind a mellett fogadott és nagyon szívélyesen beszélt el érdekes dolgokat a honvéd menedékház s a szabadságharczi események egyes részleteit illetőleg. Cserey parancsnok megnyerő modoru, tisztelet parancsoló külsője férfiú. Még betegségében sem látszik meg rajta a 86 évek súlyos terhe. Társalgása kellemes, előadása a nagy napokra, vagy a napi eseményekre vonatkozólag ment az öreg kor minden legkisebb fogyatékosságától. Kérte a szolgálatot tevő tisztet, bemutatott s felhívta, hogy a menedékházat velem ismeresse meg.

Bejártam azután az emeleti és földszinti részeket. Majdnem kivétel nélkül mindenki látott már kaszárnyai berendezést és így az egyes szobák beutórozásának ismertetését mellőzöm. Minden szobában 6 ember van elhelyezve. A szobák szűkek; egyik sor ágy a vaskálha mellé szorul, az abban fekvő aggyastának izzadnak. A másik sor az ablakok mellé szorul, az azokban nyugvók pedig dideregnek a hideg miatt.

Czél szerűtlentül van építve ez a hatalmas nagy épület a menedékház szempontjára

nyerészkedésekről, melyek által anyagi helyzetünk akarta javítani, s azon aggodalmakról melyek a lelket nyomták; — azt gondoltam, hogy megszabad a szívem, midőn azt a szomorú történetet hallottam. Azt mondták, hogy az agyában repedt meg egy véredény. És fájdalom keserűségében azt gondolom, hogy ha otthon lettünk volna midőn oly hirtelen visszatért a könyvtárba, bezárta magát, mert nem volt senkije a kivel egy szót szólhatott volna, úgy ő nem halt volna meg.

Johannal mindegyre ismételtettem a történetet, — és ő elmondja, hogy kopogtatott a könyvtár ajtaján, kérdezte az atyámtól, hogy készítsessen e valami ételt a számára, de nem kapott választ az a nagy csendesség végre oly idegessé tette a szegény öreg embert, hogy kinyitotta az ajtót és benézett, s a mint gazdáját a két kezére támasztott fúval az asztal mellett ülni látta, az első pillanatban tudta, hogy valami baj van, még pedig nagy baj. Midőn az orvos megérkezett, ugyan azon helyzetben találta, és az orvos azt mondta, hogy már néhány óra óta meg volt halva.

Midőn az orvos megérkezett, ugyan azon helyzetben találta és az orvos azt mondta, hogy már néhány óra óta meg volt halva.

Drága jó atyám, ha én itthon lettem volna és kezdet megfogva a válladra hajtottam volna a fejemet, talán beszélt volna nekem azon szerencsétlenségekről, és én biztosítottalak volna, hogy a szegénység nem tesz semmit, míg mindnyájan együtt vagyunk. Ez a gondolat annyira elfogott, hogy nem tudok egyébre gondolni! Éjjel nappal ez a gondolat kísért, sőt álmain alakulására is befolyással van. Néha azt képzelem, hogy velem van, a kezét nyújtja felém, és azt mondja: „Édes kis Gerti!“ — a hogy életében oly gyakran tévé; és örömben fel-

ből minden tekintetben. Az építők azzal sem vetettek számot, hogy magára áll ez a ház, kivéve minden oldalról a kemény hidegnek s szélnek. Ennek megfelelőleg a külső falakat nem építették elég vastagon.

Szemlelközben megfigyeltem az öreg honvédek abból a szempontból, hogy mivel éltek el az időt. Megfigyelésem nyomán, ha kiterjeszkedhetnék arra, érdekes dolgokat tudnék elmondani. A menedékháznak most néhány pincze-szobáját is lakásnak rendezik be 4—4 lakóra. Lent a földszinti részen vannak a tiszták s a honvédek éttermei; odább a konyha, a hol óriási edényekben izletes s tápláló ételeket készítenek a honvédeknek.

Mindenütt rend, mindenütt tisztaság uralkodik; az ember csak azzal a nyugodt magelégéssel nem találkozik, a mit vélt és a mit óhajta találni. Sajtságos, hogy a benn levő honvédek ki kíváncznak a menedékházról, a kinn levő szegények pedig mindháron oda bevágynak. Pedig nehezen lehet bejutni, mert el van foglalva minden hely és a bennlakó szegény honvédeknek még az a szerencsétlenségük is meg van, hogy egyiknek sincs Amerikában gazdag nagybátyja, ki után öröklőve, felcserélhetné a szegényes s nyomorúságos menedékházi életet, kényelmesebb és megérdemelt jólétet. A kinn levőknek várni kell tehát mindig, a míg benn hely értil.

A menedékházból előjőve, a központi bizottság elnökénél óhajtottam tisztelni. Ebből a czélból utasítottak az országgházban levő orsz. kezelő-hivatalhoz. Csak az előszobába mentem be, a másik szobában nagyon hangosan, mint a hogy nálunk veszekedni szoktak, tárgyaltak több rendbeli segélyezési ügyet. Be sem mentem, hanem siettem az elnök ezresbetti lakására, a hol meg tudtam azt, hogy a fő- és szekvárosból egy időre eltávoztak.

KUSZKÓ ISTVÁN.

Az új évben.

Mindig úgy vagyunk, hogy az új évtől várjuk a jobbat. Az új évtől reméljük, hogy bevaltsa mind azt, a mit nem találtunk fel a meghalt esztendőben, az új évtől várjuk, hogy megpreálja a mult idők rongálását, begyógyítsa a fájó sebet és megkorrigálja a hibákat. Az újév rejti magában reményeink csillogó és bizálat sugarát.

Aztán beköszönt és az ember babonás hittel várja mindazt, a mit képzelete rózsás színben fitogat a jövő kétes ködében.

Eltelik egy nap, eltelik két nap. Mi is érhetne ilyen rövid idő alatt. A szerencse lassu lábakon czammog. Várunk hát rendületlen nyugalommal és remélünk rendületlen hittel.

A politikus mohón lesi az „illetékes“ körök hangját. Talán ma, talán holnap áll be az üdvös fordulat. Talán az eszmék ereje átjárja a nemzet szívét, lelkét; felnyitja szemét, hogy lássa és undorodjék meg a korrumpált politikai élet rothadásától és hazafiúi kötelességének szent érzetében tiltakozzék minden önző és áruló cselekedetek ellen.

A beamer nap nap után lesi a hivatalos lapot, a melynek hozni kellene előléptetését. A betűk sokasága tánczolszemei előtt és a rovatok tarkasága káprázatba ejti.

A rendőrség abban a meggyőződésében él, hogy az újságok mérget magj elcsipji a januári hideg s talán nem teszik felelőssé többé őket azért is, ha a rákok a vetésre mennek.

ébredek és látom a reggeli világosságot hidegen lopózni be a lefagygyónzótt ablakokon s a bennünket ért csapás rettenetes emléke feléled bennem. Ő meghalt és soha sem fog többé „Édes kis Gertinek“ nevezni.

Szinte lehetetlen, hogy az atyám halálának a napja óta oly rövid idő mult el és hogy mi már is megtanultuk, hogy mily kevés barátaink vannak? Egyiktük nem tudja meghatározni, hogy mint történt — inkább az határoz, amit elmulasztottak tenni, mint a mit tettek; de mindnyájan tudjuk — és éppen olyan jól tudjuk azokat leszámítani. Az atyám életében nem lehetett bennünk mellőzni, mert ő elősmert társadalmi állású és fedhetetlen jellemű férfi volt, amiből nagyon jól tudták, hogy hozzájuk mérve szegények voltunk. De az övegy Esmondé, ki egy nagyon olcsó és egyszerű bérházban lakik, kinek kilencz száz forint évi jövedelméből kell magát és a két leányát fenntartani, többé nem olyan egyén, kivel ösmeretéseget fenntartani szükséges vagy kívánatos volna.

Fiatalságom daczára meg vagyok róla győződve, hogy ha az anyám másforma természetű lett volna, mint a milyen és Esmond Stella nem létezik, úgy sokkal nagyobb szíveséget és részvétet mutatnék volna irántuk és nem mellőztek volna bennünket. De az anyámot soha sem kedvelték; a legjobb napjaiban sem tudott magának soha egy barátot szerezni és most senkije sincsen, a ki őszinte rokonszenvet éreznen iránta, vagy a rendes udvarias részvét nyilatkoztatnál többé részesítse.

A mi pedig Stellát illeti, nem nehéz kitalálni, hogy a jó kislejtű fiakkal bíró anyák, kik azok számára nagy dolgokat reménylenek, miért örülnek azon alkalomnak, hogy az Esmondék ösmerettségével teljesen felhagyjanak.

(Folyt. köv.)

A végrehajtók azt hiszik hogy ezután minden ember pontosan fizeti adóját, tartozását és nekik nem lesz egyéb dolguk, minthogy otthon hosszú száru pipából puffeljenek. És ha ki kell szállani valami szegény ördög nyakára: hát kaláccsal és mézes szavakkal traktálják.

Az adófizető közönség pedig azt hiszi, hogy kevesebb lesz a rúvatal, könyörülethebb az állam és több lesz a pénz.

A kereskedő és iparos nagyobb forgalmat és több fogyasztást remél és a lakók kevesebb gorombaságot a házi uraktól, a házi urak pedig pontosabb fizetést a lakóktól.

Igy festi ragyogó biborszínűre az új év jöendő napjait az aranyos remény.

Aztán, a mint telnek a napok, a mint a sebesen perdülő idő öli az órákat, a perceket — mindig és mindig újabb csalódást dob az örültesen forgó kerék felszínre.

A politikus csalódva látja, hogy a miniszterelnök a nagy nemzeti íszavak kimondása után kaczer pillantásokat vált Béccsel és várja, lsi annak akaratát.

A hivatalnok befásul a hiába való várakozásba, belelustul az akta halmazba és a fizetés javítás helyett megkapja az át-helyezést.

A rendőrség rémülve tapasztalja, hogy 6 továbbra is kedvező themája a napi riportnak és kikap, ha a rákok csakugyan a vettétre mennek.

A végrehajtók, mint valami kőbor szűrke rigók kiröppennek a hivatalos helységek pipafüstös előszobáiból és megkezdik szomorú munkájukat. A vesztő székér lefoglalt butorok súlyától recseben meg és a „szűrke“ pókos lábait megfeszíti, hogy kimozdítsa helyéből. Harag, szitok és átok zúdul szomorú munkájukra — mi gyorsan oltja ki az új esztendő fényes illusiót.

Az adófizető közönség naponta kapja az adóintést, kapja a legujabb adókievetést és kap még egy rakás gorombaságot is ha összehasonlítja a hatalom cselédjeivel, — hanem valami jobbat, no azt ugyan nem kap sőt még rongyos papir forintjáért sem kap, egy pár ezüst koronát, mivel az állam elszámitotta magát akkor, mikor újévi ajándékkul akarta koronáival meglepni az országot.

A kereskedők és iparosok ezután is csak krajczárokból rakogatják össze a forintokat és a házi urak tovább is gorombáskodnak, mert a lakók nem bolondok, hogy pontosabban fizessenek az új esztendőben, a mint fizettek az ósokban.

Nos hát kérem én mihaszna volt a sok „boldog újévet“-nek?

Semmi épen semmi! csak foly minden úgy a mint folyt eddig és nincs az a kucseber, a ki egy éretlen ciztronnal többet adott volna el az idén, mint a tavaly.

Hanem azért még is bizunk, még is hiszünk, még is remélünk, mert a hit bizalom és remény az örök, a kiapadhatlan forrás, honnan a kétségbeesett ember százezer csalódás után is meríteni fog.

Tuske Pál

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, január 5.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton, (jan. 7.) jelenik meg.

— Az „Ellenzék“ olvasóinak szives tudomására hozzuk, hogy minden új előfizető január első napjától kapja meg a lapot, hogy a most folyó és rendkívül érdekes regényt teljes egészében bírja. Ez okból új előfizetőinket arra kérjük, — hogy megrendeléseiket gyorsan eszközöljék, mert fölösleges példányokat még csak rövid ideig nyomtatunk. Régi előfizetőinket pedig azért kérjük előfizetéseik pontos beküldésére, hogy a kiadóhivatalnál pontatlan ujtás zavart ne csináljon.

— **Három királyok napja.** „Ékes vitéz sereggel, jön napkelet felől három király. Vezértül egy csillag megy elül.“ Holnap fognak megérkezni. A három királyok u. m. Gáspár, Menyhért és Boldizsár felséges urak három ajándékot: aranyat, tömjént és mirhát hoztak annak idején a kis Jézusknak. Emléktükre ma is kiszentelik a templomokat kath. iskolát és a házakat. Megenzenetik a tiszta vizet, a melyet éven át keresztelek és szentelnek. A három királyok ma már nem hoznak aranyat tömjént és mirhát sem a kis Jézusknak sem másnak, hanem hoznak vidám farsangi napokat s e napok vidámságai közepette a leányoknak vőlegényt, a fiatal embereknek pedig aranyos menyaszonyt.

— **A színészeti jubileum és a külföldi sajtó.** Az erdélyi színészet jubileuma iránt a külföldi sajtó érdeklődése is felébredt s különösen a jubileumi előképek

hire érkezett el a külföldre, hol most meg akarják ismertetni a színészeti jubileumot nínél nagyobb körben. A lipcsei „Illustrirte Zeitung“ és a berlini „Über Land und Meer“ fogja legközelebb közölni a jubileumi előképek fogsgraffitait a Dunkifiverek felvételében. A képekhez való ismertető szöveg megírását Bede Jóbna bizták.

— **Vojtkó Pál,** egy fiatal és tehetséges író, kinek szépen és érdekesen írt tárczáival gyakran találkoztunk a lapok hasábjain. „Történetek“ című könyvére hirdet előfizetést. Az olvasó közönséghez intézett előfizetési felhívásában ezeket mondja: Megírtam néhány történetet, melyet nekem az élet és az emberek nyújtottak. Itt is, ott is megkaptam egy szót, egy alak, egy kép — és innom kellett. S történeteimet írva, arra jutottam, hogy ebben a különös korban nagyon sok van, a mit meglehetne írni olyan embernek, a ki úgy lát mint én, de jobban ért a tollhoz. Ennek a bencságnak tudatában sokszor fogott el csüggedés, de másrészt nem tagadhatom, buzdítólag hatott rám az a fogadtatás, melyben ugyszólván legelső kísérleteim is részestültek a fővárosi és vidéki sajtó előkelőbbjei részéről. Ez apró történetek legjavát összegyűjtve, azon reménnyel adom most ismerőseim és az irodalom kedvelő közönség elé, hogy azokat megfelelő jóakarattal és elnézéssel fogadják s inkább a szerint ítélenek meg, hogy miket akartam írni s nem hogy miként írtam. S ha akad mégis valaki, a ki könyvem elolvasásakor, azt mondja: „el lehetett olvasni“ — elismerésnek elég lesz nekem. A mintegy 10 ívre terjedő csinosan kiállított kötet „Történetek“ cím alatt, 12 önálló, rövid elbeszélést, rajzot fog tartalmazni és február végére jelenik meg. Egy kötet ára 1 frt. Gyűjtőknek öt előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálok. A előfizetéseket, illetve előjegyzéseket nevem alatt Kolozsvárra (Egyetem) kérem s lehetőleg még e hó folyamán. Kolozsvárt 1893. január havában. Teljes tisztelettel, Vojtkó Pál.

— **Farsang.** Adatik tudtára mind azoknak, a kiket illet, hogy holnaptól kezdve nagy dolgok lesznek következőben. Holnaptól kezdve áll be a farsang és fel-szabadul az indulatok és érzések lebilincselő árja, hogy ha úgy tetszik, a farsangi mulatságokon bálokon magára csapkodhassa a jó kedv hullámain. A farsang kezdődik jan. 6-án és tart febr. 15-ig, tart tehát 5 hétig és öt napig, vagyis 40 napig. E negyvennap a batusy, házi, nyilvános zártkörű bálok tánczestélyek és több kigondolható című, rendű, rangú, osztályú és minőségű vigalmaknak a napja. Lehet pályázni mulatságra is, házasságra is. Használja fel mindenki, a mennyire csak lehet okosan a farsangot, természetesen, nem tanácsos szem elől téveszteni, hogy a farsangnak bűjtje is van és bír az is negyven napig tart, ez a negyvennap rendszeren háromszor, négyszer oly lassu és oly unalmas mini a farsang 40 vidám rövid napja. A kik ismerkedni óhajtanak, azoknak ott vannak tánczmulatságok és más összejövetelek. A kik nagyon sok embernek a titkát és gyöngye oldalait tudják és ismerik, öltö-senek dominót, hogy ismeretlenül maradvá mondhasák ismerőseik felébe a félve rögzött titkokat. Mamák és leányok ne szekirozzák és ne pumpolják papáikat tulságig a báli ruhákért és ékszeréért, hanem mint a szerény ibolyához illik, elégedjenek meg az egyszerűséggel, mert így bizonyosabban kapnak férjet. Az agglegényeknek ellenben azt a tanácsot adjuk, hogy vegyenek ők ismét a mulatságokbani és igyekezzenek maguknak feleséget találni, mert Wekerle mthelyében készűl el-lentük a legveszedelmesebb fegyver: az agglegények adótörvénye.

— **A kolozsvári Dalkör** e hó 8-án Kolozsvárt, 12-én pedig Tordán hangversenyt rendez. Előkészületek szorgalmasan folynak.

— **Ince József,** ördög-kereszturi birtokos tegnap meghalt. Temetése pénteken d. u. lesz Kolozsvárt a belfarkas-utczai háztól. Egyetlen leánya Bodor Antal, ref. egyház-titkár és kollegiumi pénztárnok neje.

— **Uj söraktár.** Az első magyar részvény sörfőzde Kolozsvárt a kolmonostor utcában 37 sz. a. egy nagy söraktár rendezett be, melynek vezetésével Fránlk Sándor előnyösen ismert üzletembert bizta meg. A sör nemcsak hordó, hanem palackokban is kapható ott. Különös gondoskodás történt arra, hogy a sör mindig jó állapotban tartassék. E végett jégartályok építettek s a sör ezekbe fog elhelyeztetni.

— **Hőfúvások.** A kolozsvári üzlet-vezetőségűtől vettük: Brassó vidékén az erdélyi részekben eddig szokatlan oly nagymérvű hőfúvások állottak be, hogy a brassók-vásárhelyi és a brassó-hosszafalui vonalakon az összes forgalmat be kellett szüntetni s a vonatforgalom tegnap este óta Botfalú és Brassó állomások között a fővonalon is megakadt. Tegnap este ugyanis az 516 sz. vegyes vonat Botfalú és Brassó állomások közt a nagy hőfúvásban elakadt. E vonat utasai átszállással, segélyvonattal vitettek be Brassóba, de a vonalat ma reggel a legnagyobb erőfeszítéssel sem sikerült járhatóvá tenni. E miatt ma reggel az 515 sz. vegyes vonat Brassóból nem indult, az éjjeli 506. sz. személyvonat pedig csak Botfalúig közlekedett. A hóakadályok elbáritására brassó-botfalui

vonala Brassóból katonaság is rendeltetett ki és a minden irányu intézkedések megtételével remélhető, hogy — ha csak az időjárás ismét rosszabbra nem fordul a hó akadályok még a mai nap folyamán elhárítottak, s holnap a vonatforgalom rendes lebonyolítását már mi sem fogja hátráltatni.

— **E. M. K. E.-ből.** Bauszner Guidó főispán E. M. K. E. beszéde alkalmából, a melyet a fogarasmegyei főköválasztmány közgyűlésén tartott, örvendetes jelként közölhetjük, hogy Beszterce város száz polgármestere az E. M. K. E. tiszorába lépett. Az egyestletnek különben már régebb idő óta több száz nemzetiségű tagja van, különösen amaz iparosok közül, a kik az E. M. K. E.-nek nagy iparmozgalmában s a kinostári katonai felmérő vállalatnak műveleteiben résztvettek.

— **Szilveszter-éji dráma.** Mohácsról írják, hogy Tóth Márton odaváló földműves, a Szilveszter-estét egészen új célra használta fel: mulatságot rendezett, hogy lehassa magát s leitta magát, hogy gyilkolhasson. Észrevette ugyanis, hogy felesége görbe utra tévedt s minden békességes társaság daczára sem akarta ezt neki elnézni. Szilveszter estéjén disznótort tartott s arra egész rokonságát meghívta. Hogy a mulatság vigabban folyon dudást is hivatott. Vacsora közben leitta magát s ebben az állapotban feleségének szemrehányásokat tett. A mulatság befejezése után haza kísérte az ipját s mikor visszateért a házába, hűtlen feleségét egy késsel meggyilkolta. Tette elkövetése után felkereste apását megmondta neki, hogy a feleségét megölte. A gyilkost letartóztatták.

— **Az oláh trónörökös házassága.** Január tizedikén lesz tudvalevőleg Sigmaringenben az oláh trónörökös lakodalmak. Már most javában készülnek az ünnepségekre, melynek fényét Vilmos császár jelenlétén kívül a következő fényes társaság fogja emelni: Alexis nagyherceg, a császár öccse és az orosz hajóhad admirálisa, továbbá a Connaught-i herceg és hercegné, a szász-meiningeni örökös herceg feleségével, valamint a rokonság közül: Károly romániai király és Erzsébet királyné, az Edinburghi herceg és hercegné leányukkal és fiukkal, a flandriai gróf feleségével, Hohenzollern örökös herceg és hercegné, Hohenzollern Károly és Hohenzollern Frigyes a feleségével.

— **Szerkesztő változás.** A Deesen megjelenő „S. olók-Doboka“ című társadalmi hetilap szerkesztését újévtől kezdve Veress Dezső színművész és eddigi helyettes szerkesztő vette át.

Előfizetőim.

(Apró nyugták)

Kedves barátom! Reményed nem csalt csakugyan boltzárás előtt értekezélt. Csak készűlök zárni, de még nem csuktam be egészen. Kezembem zörögnek már a kulcsok és a kirakatot is kezdem beszédni, a melyet te már nem láthatsz s a melyet én itt nem leltározok, csupán azt említem meg, hogy volt a többiek között egy hatszor hasábozott riporter, egy járszalagon vezetett férfi, egy gigerlinek öltözött majom és egy kitűmött rendőr. Ezen kívül több is volt. Hiszen több féléből lesz a „Mindenféle.“

Remélem, hogy te is megkaphod a magadét, mert a mit csak összehordhatok azt összehordom, ha csak létezik az úrben. (Félre ne érts, mert én világúrra és nem koponya úrra gondolok) Már pedig a világban sokféle van, csupán három dolgot nem fedeztek fel még S z é k y Miklós szerint. O mondja t. i. hogy zöld ló, pápaszemek kelner és okos patikárius nincs a világban. Még ő nála sincs, pedig nála a krasznai cognactól a kávé-líktörig minden van, de az elébb említett lehetetlenségek közül, csak zöldséget találsz (a pinczében) ló nélkül; — pápaszemet, kelner nélkül és okos-ságot (ne tessék bókknak venni) patikárius nélkül.

E rövid kitérés után visszatérünk a boltba, melynek egyik szárnyajtáját már becsuktam, a másikat néhány napig még nyitva tartom, mert a boltzárás közben érkezű kunsaftokat az ember mindig isten különös ajándékának tekinti.

Előfizettek a mai napon Nalóczy Géza, Somlyai Mihály, Kottai János és Ürmösi Kálpap (Szent-Gericez).

T. P.

Szerkesztőségi üzenetek.

Bányatulajdonosnak. Zalatna. Jelenleg még csak a 20 koronás aranypénzek vannak forgalomban. De ezek is nagyon ritkán fordulnak elő, mert a közönség úgy látszik nagy előszeretettel viseltetik irántuk s csak végső szükségben bocsátja közkézre. De hát nem is csoda, az mert az aranyérmék most nálunk, egészen az ujdonaság ingerével bir. Különbben egy kilogramm tiszta aranyból 3280 koronát vernek.

Olának. S.-Sz.-György. Teljesen egyetértünk Nagysáddal, mert ma már a nők a művészetek gyakorlásában jelentékeny nívaurra emelkedtek. Nemes felfogásuk, finom kivitelük és különösen jó ízlésűk nagyon al-

kalmassá teszik őket a szépművészetek kultiválására. Hány jeles festő, szobrász került ki a nők sorából, bejós lenne összeszámlálni; a színművészet és énekművészet pedig valóságilag legfényesebb pályára a női tehetségek részére. Azért, ha érez magában tehetséget, sohse hallgasson a rokonság elítélő szavaira, hanem lépjen rá a világot jelentő deszkákra.

13-asnak. Helytt. A végrehajtókat senki sem látja szívesen s mi sem fogadjuk hozzánnával, ha becses látogatásukkal megtisztelnének. De azért, ha székkel nem is kínáljuk meg, kihallgatjuk őket küldetésük céljáról s nem gazemberezzük le e szegény páriákat. Mit tehetnek ők arról, hogy az államnak annyi ingyénlőt kell tartania.

Mariska. Samil álnev. Iróí neve valakinek, a ki nem hatalmazott fel, hogy igaz nevét nyilvánosságra hozzuk. Hisszük, hogy még gyakran találkozik vele az „Ellenzék“ hasábjain és legközelebb talán — holnap.

A kiadóhivatal üzenetel.

Előfizetőinket kérjük, ha esetleg rendeltentül kapják a lapot, azonnal jelentseék ezt a kiadóhivatalnál, hogy azonnal intézkedhessünk. A kihordói személyzetben változás állván be az újv alkalomával, könnyen megtörténhetik a zavar.

B. S. urnak. N.-Enyed. A kívánt számokkal nagy sajnálatunkra nem rendelkezünk.

V. D.-nek. M.-Vásárhely. Az „Ellenzék“-re bármely naptól elő lehet fizetni. Ha e hó 10-ig előfizet, úgy január 1-től kezdve fogjuk elküldeni a lapot.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti távirata.)

A protestáns püspökök nyilatkozatai.

Bpest, jan. 5.

A „Budapesti Hirlap“ meginterwievolta az összes protestáns püspököket, hogy véleményét mondják az egyházi kérdésekről. Csak Sárkány püspök nem nyilatkozott, mert ágyban fekvő beteg jelenleg.

Az öt református püspök közül négy helyesli a polgári házasságot, de csak **álami szempontból.**

Kun Bertalanak azonban nagy aggodalma van s jobb szeretné, hogy a most felszínre dobott egyházi kérdések ez idők szerint nem tárgyalattának.

Ferencz József unitárius püspök aggodalmát fejezte ki ebben az ügyben.

(E távirat folytán a püspökök személyesen megtálatuk. A püspök kijelentette, hogy az aggodalma csupán arra vonatkozik, hogy a katolikus részről megindult agitációval szemben a kormány a törvényjavaslatlaltal célt érni nem fog.

O nem szól bele abba az agitációba, mit katolikus részről teljesítenek, de azt helyteleníti, hogy az izgatás prédikáló székről is történik.

Elvileg e egyáltalán nem eliensége a polgári házasság eszméjének, mert úgy tekint a házasságot mint az állam teendőjét, melynek végrehajtását az egyházra bízta.

A polgári házasság kérdését nem látja eléggé előkészítve. Nem látja eléggé előkészítve a népet sem, a polgári házasság eszméjére és ezért aggodí a megindult agitációval szemben a házasság-ügy czélba vett rendezésének sikere tekintetében.

A püspök különben a házasság kérdésével az egyházban tüzetesen nem foglalkozhatott, mert a kormány részéről az unitárius egyház ebben a tárgyban megkeresve nem lett. szerk.)

Teutsch József erdélyi-részi lutheránus püspök a kormány egész egyházpolitikai programjának ellene van s kész vele szemben opozicionális állást elfoglalni.

Szerencsétlenség s az egyházakra nézve valóságos csapásnak tartja az egész programot.

A zsidók recepezióját mindegyik püspök helyesli, de szerintük, kereszténynek zsidó hitre való áttérése a protestáns dogmába ütközik.

Erészakos oláh bíró.

Budapest, jan. 5.

Sipos Gyula a kassai szövőgyár tulajdonosa egy bécsi ügynökkel a napokban Fogarasmegyébe utazott.

Alsó-Komána nevezett faluban az oláhok megtámadták, élükön a részeg oláh bíróval.

Agyontűtéssel fenyegették, ha nem fizet le 50 forintot,

A jegyző közbejöttére azonban leszállították követelésüket 5 fra s csak így eresztették szabadon az utazókat.

A ma megtartott tárgyaláson Achin Stefán bíró azzal védekezett, hogy azért akarta megbírásgolni, mert a marhabetegség miatt kibocsátott rendelet ellenére széna volt a Sipos szekerén.

A hatóság példás büntetést fog kimérni a bűnösre.

Váltó hamisítás.

Bpest, jan. 4.

Stekka Ferencz itteni nagy vaskereskedő 3 éven át több mint 500 váltót hamisított különböző czégekre.

A hamisítások összege meghaladja a 70,000 frtot. Azonban daczára a hamisításoknak nem tudta fenntartani üzletét s csődbe jutott. Tegnap elfogták. Három árva siratja,

Brutális tanító.

Zilah, jan. 5.

Kampf József nagyfalusi tanító annyira megvert egy 7 éves leány tanítványát, hogy az az ütések következtében meghalt. A tanító ellen szigorú vizsgálatot indítottak.

Az igazi Lichtenstein.

Bpest, jan. 5.

A Panama-botrányban Lichtenstein herceget, Grévy, volt köztársasági elnök badsgédét, azzal vádolták, hogy a Panama-társaságtól chequet kapott volna. Most kitűnt, hogy nem Lichtenstein herceg, hanem a Budapesten élő Pester Correspondence szerkesztője Lichtenstein kapott chequet.

Nagy bánya-szorencsét-lenség.

Bpest, jan. 5.

Resiczán óriási bányarobbanás történt tegnap reggel.

A robbanás az „almási“ aknában keletkezett, mely Resiczától mintegy fél órányira van.

Beszélik, hogy a robbanás alkalmával huszan veszték oda.

Eddig négy holttestet találtak a romok közt, melyek rettenetesen össze vannak marcangolva.

Nyolcz család teljesen koldusbotra és árvaságra jutott.

Hieronymi miniszternek táviratban jelentették a katasztrófát, a ki azonnal a szerencsétlenség színhelyére küldött Budapestről a miniszteriumból egy bányatisztet.

Alagutba rekedt vonat.

Bpest, jan. 5.

Tegnap a Szentpéter-fiumei vonat a Lio és Tuzine közt lévő magyar álsamvasutak alagutjába befagyott.

Az utasok helyzete kétségbeesett.

Miért lépett vissza Hieronymi.

Bpest, jan. 5.

A belügyminiszter visszalépésének okát a tapolcsányi kerület képviselőjelöltségétől a következőképp magyarázzák meg:

Benkő László nagytapolcsányi földbirtokos már napokkal ezelőtt azt süröngyözte Hieronyminek, hogy érdekeben a hivatalos hatalom minden eszközt megragad s a szavazatokat pénzért vásárolják.

Egy-egy szavazatért 5–10 frtot ígérnek. Ezenkívül óriási pressziót gyakoroltak egyes hivatalnokokra, hogy az ő érdekében ttiazel vassal dolgozzanak.

A „Vaterland“ káromkodása.

Budapest, jan. 5.

A „Vaterland“ című ultramontán lap dörgedelmes káromkodást intéz gróf Apponyi és az ellenzék ellen.

Streber népművelőknek nevezi el az ellenzék férfait. A királyról azt mondja, hogy az nem a magyar nemzetre, hanem Apponyira és az ellenzékre haragszik.

Apponyi Swarzenberg herceg szavait, tendenciós, roszakaratu tulzásoknak declarálta.

Franciaia író halála.

Páris, jan. 5.

A franciaia irodalmat nagy veszteség érte, Delphit Albert híres tárcza és regényíró ma délelőtt meghalt.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólap-tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 5024—1892.

11. (3—8)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Enyed város állatorvosi állomása megüresedvén, annak betöltése végett alólírt városi hatóság részéről pályázat nyitattik.

Ezen állomással évi 400 forint fizetés van egybekötve.

Felhívtnak pályázni óhajtok, szabályszerű állatorvosi okmányaikkal felszerelt folyamodványukat 1893. évi Január hó 30-ig Nagy-Enyed város Tanácsához benyújtani.

A Városi Tanácstól,

Nagy-Enyed, 1892. december hó 27-én.

KOVÁCS,
polgármester.

Sz. 8515—1892.

28. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Utz Gábor végrehajtónak Popucza Gligor és Tyjorán Ilia végrehajtást szenvedő elleni 111 fti tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár vidéki kir. járásbíró) területén levő, Fejérd községben és határára fekvő és a fennírt Popucza Gligor s neje Raru Todoszia tulajdonánál felvett fejeérdi 24. számú tjkvben A 1. rsz. 313, 314. hrsz. birtokra 232 fti becsárban; a Popucza Gligor tulajdonánál felvett fejeérdi 393. sz. tjkvben A 1. rsz. 2029. hrsz. birtokra 43 fti becsárban; a 2. rsz. 2442, 2443, 2444. hrsz. birtokra 109 fti becsárban; végül a fejeérdi 187. sz. tjkvben A I. 1—5. rsz. 454, 454/1, 1436, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 2059, 2510, 2018. hrsz. birtokból Tyjorán Pliát illető egyhatod rész jutalékra 127 fti 83 kr becsárban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok és birtok jutalék az 1893. évi Január hó 27-én délelőtti 10 órakor Fejérd községben, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 100%-át bánatpénz gyanánt, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Kolozsvárt, 1892. évi október hó 4-én.

SUTORISZ ALBERT,
kir. törvényszéki bíró.

KIADÓ BOLT és LAKÁS!

Egy
üzlethelyiség,
hozzátartozó két szoba és konyhával,
Sétatér-utca 3. szám alatt
— kiadó. —

Ajánlható különösen kerécszek, fodrászok, cipészek, női piperések stb. számára, női- vagy férfi divat-teremnek.
Értekezni lehet Sétatér-utca 3. sz. alatt.

31. (1—2)

Van szerencsém ezennel b. tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy 1893. év Január hó 1-től kezdőleg Erdély részére Kolozsvárt, a külmonostor-utca 37. sz. alatt

az Első Magyar Részvény-sörfőződe
gyártmányából

saját házámban

hordó- és palaczk-sörre
a képviselőseget elvállaltam.

Nevezett sörfőződe gyártmányából folyton nagyobb mennyiségben raktárt tartok és tekintve, hogy a sörnek jó állapotban leendő megtartásáról alkalmas jégartályok építtetése által kellőképen gondoskodtam, továbbá pedig, mert a sör úgy hordókban, mint palaczkokban általam csakis eredeti gyári áron adatik el, ama kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőim mindennemű igényeinek a lehető legjobban megfelelhessenek.

Kérem tehát, mint eddig, továbbra is b. bizalmával engem megtisztelni, azon biztosításom mellett, hogy a legnagyobb pontossággal eszközölködöm, vagyok magamat ajánlva

teljes tisztelettel:

FRANKL SÁNDOR.

38. (1—10)

Egy kézimunka-tanítónő,
ki bármely kézi-munkában,
fehérmű és ruha-szabásmunkában
tökéletesen jár, és
ajánlkozik házakhoz órákat adni.

Megkeresések intézendők Párizs-utca 21. sz.
alá „B. I.” alatt.

12. (3—8)

Egy jó házból való fiatal ember,
ki szép írással bír,
állandó foglalkozást nyerhet
itt helyett,
egy lottó-gyűjtődobozban.

Hol? Megmondja a kiadó-hivatal.

6 (3—5)

Van szerencsénk a nagyérdemű építők közönség becses tudomására juttatni, hogy:

Oriold Ádám és Rátz Mihály
építésszek társas üzlete Kolozsvárt

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tervezési és építés vállalatot nyitottunk.

Elvállalunk minden kisebb és magasabb építmény körébe vágó épületek tervezését és teljes keresztül vitelét, illetve felépítését, nemkülönben elvállalunk már meglevő tervezeteknek általunk készített költségvetés alapján is mindenmunka építési munka fogantatását jutányos árak mellett, szolid kivitelben.

KÖZPONTI IRODÁNK

KÖFALSORI SZAPPAN-UTCA 2-DIK SZÁM ALATT VAN,
a hová intézendő mindenmunka megkeresésre gyorsan és készséggel szolgálunk.

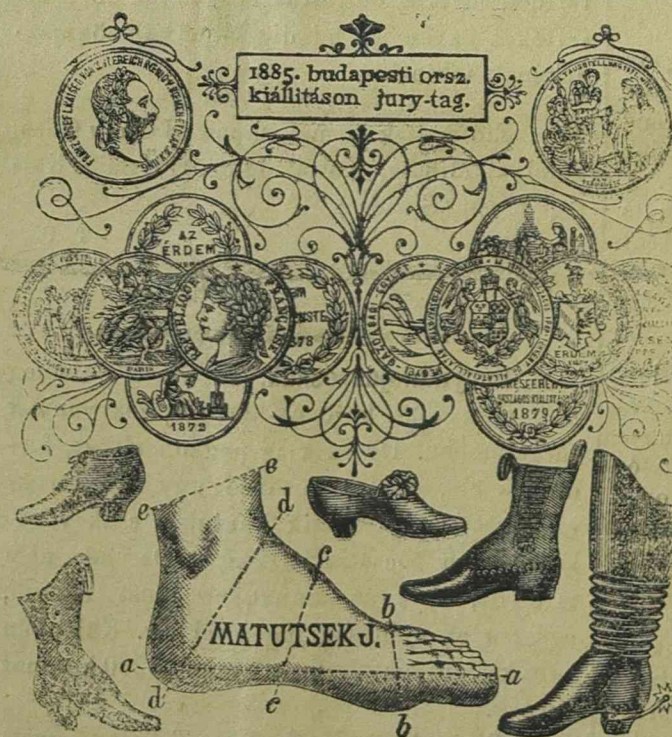
Hivatkozva az építés terén szerzett több évi gyakorlatunkra, bátrak vagyunk a nagyérdemű közönség becses pártfogását kikérni.

Teljes tisztelettel:

21. (2—3) Oriold Ádám és Rátz Mihály, építésszek.

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló
férfi-, női- és gyermek cipész-üzletét
és raktárát áttette
Főter 32. szám alá,
a volt HUTFLESZ-főle üzlethelyiségbe.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

16. (3—x)

H I R D E T M É N Y.

Az „Erdélyrészi magyar jelzálog-hitelbank
részvénytársaság”

évi rendes közgyűlését

1893. évi január hó 22-én d. e. 11 órakor

tartja meg

Kolozsvárt, belszen-utca 3. szám. alatti hivatali helyiségében,
melyre a részvényesek exenell meghívotnak.

T Á R G Y A K:

- 1.) Igazgatóság évi jelentése.
- 2.) Mult évi vagyomérleg és zárszámadás előterjesztése, erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés bemutatása.
- 3.) Zárszámadás jóváhagyása és nyereség felosztása iránti határozat.
- 4.) Öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása és az évi tiszteletdíj megállapítása.
- 5.) Indítványok.

A részvényesek figyelmébe ajánlatik, hogy az intézeti alapszabályok 69. §-a, mely szerint a közgyűlésen csak oly részvényes bír szavazati joggal, ki részvényét kantszelvényével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet pénztárába leteszi és igazoló jegyet kap.

Ezen meghívás kapcsán ezennel közhírré tétetik, hogy az 1892. évi december 31-én

- 1.) Az intézetnek forgalomban levő zálogleveleinek összege 913,500 fti.
- 2.) Ezen záloglevelek biztosítékul szolgáló jelzálog-követelése összege tett 917,500 fti.
- 3.) A kölcsönök alapján szerzett jelzálogok értéke tett 2244,252 fti.
- 4.) A záloglevelek külön biztosítására rendelt alap összege folyó kamatokkal 203,058-97 fti.

Ezen összeg el van helyezve:

- a.) 100,000— 4 és fél százalékos magy. kir. regále kárt. kötvény,
- b.) 25,000— 5 százalékos pesti magy. keresk. bank záloglevél,
- c.) 17,000— 5 „ magy. papírjárdék,
- d.) 17,000— 4 „ magy. földterhermentesítési kötvény,
- e.) 41,200— 5 „ erdélyr. magy. jelz. hitelb. záloglevél,
- f.) 100— 5 „ magy. jelzálogbank záloglevél,
- g.) 100— 4 „ földhitelintézet záloglevél,
- h.) 100— 5 „ kisbirtokosok földhitelint. záloglevél,
- i.) 100— 4 1/2 „ magy. jelzálogbank községi kötvény.

Kolozsvárt, 1893. január 1-én.

30. (1—3)

Az „Erdélyrészi magyar jelzálog-hitelbank
részvénytársaság” igazgatósága.

HIRSCH és STERN női-szabók

ajánlják a n. é. közönségnek

belközép-utca 8. sz. alatt fennálló
DIVAT-TERMÜKET,

melyben a legkényesebb ízlésnek is megfelelő női ruhák és felöltők elegáns és divatos elkészítése elvállaltatik jutányos árak mellett.

Egyszerűsind tudomására hozzuk nagyra becsült megrendelőinknek, hogy báli czikkokat, díszeket és hozzávalót a legkitűnőbb minőségben raktáron tartunk.

Teljes tisztelettel

HIRSCH és STERN, női-szabók,

22. (2—3)

Kolozsvárt, belközéputca 8. sz.

Dréher Antal serfőződeje Kőbányán.

Tisztelettel ezennel tudatom, hogy 1893. év Január hó 1-től kezdőleg Erdély részére,

Kolozsvárott, a nagy-utca 37. sz. a.

saját házámban

hordó- és palaczk sör-raktárt

nyitottam,

melynek kizárólagos vezetésével „BOGNÁR és SZÁNTÓ” céget biztam meg, s ez előnyösen ismert gyártmányomat eredeti gyári árak mellett fogja a nagyérdemű közönség részére kiszolgáltatni.

Kiváló tisztelettel

DRÉHER ANTAL.

25. (2—10)

Sürgönczem: Dréher Kolozsvár.